

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

UNA NOVA MOSTRA DE LA REPRESSIÓ FRANQUISTA ▶ El 20 de juny del 1909 Àngel Guimerà va rebre un homenatge a la ciutat de Manresa. Actualment, l'únic que en queda és el carrer que porta el seu nom, ja que els franquistes es van ocupar de fer-ne desaparèixer la placa commemorativa. El grup Memòria i Història en reclama la tornada i explica els fets en la pàgina web www.memoria.cat

Manresa estudiarà la restitució d'una placa d'homenatge a Àngel Guimerà

▶ El col·lectiu Memòria i Història de la capital del Bages demana que es recuperi la inscripció que va deixar constància del reconeixement a l'escriptor el 20 de juny del 1909 i que la dictadura franquista va fer desaparèixer trenta anys després

ORIOU LUJAN | MANRESA

■ L'any 1909 Manresa, com un seguit de ciutats catalanes, va retre un sincer homenatge a l'escriptor Àngel Guimerà i li va dedicar un carrer –el fins llavors Pas de Cardona– i una placa commemorativa. L'any 1939, a l'inici de la dictadura franquista, la inscripció va ser retirada i possiblement destruïda, ja que no se n'ha tingut més coneixement. El proper 20 de juny es complirà un segle de l'esdeveniment i el col·lectiu Memòria i història de Manresa ha instat l'Ajuntament de la ciutat a restituir-ne la placa. El consistori s'ha compromès a estudiar-ho, tot i que davant de la proximitat de la data desestima organitzar un acte precipitat.

L'Associació Memòria i història de Manresa va presentar una instància a l'Ajuntament de Manresa el dia 4 de maig en què demanava tant la restitució d'aquesta placa com l'organització d'un acte commemoratiu per al proper 20 de juny. El manresà Joaquim Aloy, historiador i promotor de l'entitat, explica que «aquest és un exemple més de com ens van voler amagar la nostra història. És il·lustratiu de la mentalitat, la ideologia i la manera de fer del règim franquista». Els fets eren ben coneguts des de feia temps per a Aloy, gràcies a l'amistat que va compartir amb Àngel Servet i Martí, un manresà nascut el 1920 que recordava perfectament l'existència de la placa i com va desaparèixer amb l'arribada de la dictadura a la ciutat. Per això, ja que enguany es commemorava el centenari dels fets, Aloy va creure que era el moment oportú per demanar el reconeixement dels fets i restituir la placa, que deia així: «Record de l'homenatge a l'Àngel Guimerà. 1909».

Des de l'Ajuntament, la proposta s'ha vist de bon ull. Ignasi Perramon, regidor de Cultura de Manresa, afirma que estudiaran «el tema relacionat amb la placa commemorativa, però no volem fer res precipitat». De tota manera, segons apunta Perramon, la in-

La regidoria de Cultura creu que és precipitat fer un acte de seguida i opta per ajornar el reconeixement a final d'any

L'historiador Joaquim Aloy veu de bon ull la proposta i es mostra confiat en l'actuació de l'Ajuntament

El grup de recuperació de la memòria històrica publica una altra pàgina web amb els detalls de l'esdeveniment

tenció de l'Ajuntament és portar a la ciutat, segurament de cara a final d'any i possiblement al Casino, l'exposició *Centenari de l'homenatge a Àngel Guimerà (1909-2009)*, que s'ha pogut veure a la ciutat del Vendrell fins la setmana passada. Guimerà va néixer a Santa Cruz de Tenerife, però el seu pare era originari del Vendrell i van tornar a residir-hi el 1853, quan l'escriptor tenia nou anys. Sobre l'exposició, Perramon comenta que «és una mostra que pren com a punt de partida aquest conjunt d'homenatges que es van fer a Catalunya i, en la qual, també hi ha alguna fotografia de l'acte que va tenir lloc a Manresa».

Per la seva banda, Aloy ha mostrat la seva plena confiança en el consistori manresà. «L'Ajuntament és sensible a aquests temes. Ja s'ha vist en les seves últimes actuacions. Allò preocupant seria que no ho fessin, però no tindria tampoc sentit fer un acte de forma precipitada. Cal que es faci bé i sé que no trobaran cap pega a fer-ho», comenta l'historiador.

Una nova web històrica

Com ja sol ser habitual en el col·lectiu Memòria i història de Manresa, s'ha editat una nova pàgina web de consulta (www.memoria.cat) per a tots aquells interessats que vulguin aprofundir en els fets i conèixer de més a prop com va ser l'acte d'homenatge a

Un escriptor marcat pel temor al rebuig

▶ Les obres més conegudes d'Àngel Guimerà (1845-1924) són les obres de teatre que formen la trilogia *Maria Rosa* (1894), *Terra baixa* (1896) i *La filla del mar* (1900), a més de *Mar i Cel* (1888). Alguns literats han destacat especialment de la seva producció literària la transmissió de l'angoixa vers la possibilitat de no ser acceptat per una societat d'acollida, tal com se sentia ell a Catalunya. Guimerà ho va plasmar en l'expulsió dels moriscos a *Mar i Cel* i en *La filla del mar*, en el paper d'Àgata, que se sentia rebutjada per una ciutat de pescadors que la va acollir. Aquest patiment marcaria també la vida de Guimerà, que tot i ser de pare català, havia nascut a Santa Cruz de Tenerife. Malgrat tot, s'implicà molt en la societat catalana, que el va acollir molt bé.

Àngel Guimerà que Manresa va acollir el 20 de juny del 1909.

Entre els documents destacats, que es troben a l'Arxiu Comarcal del Bages, es pot llegir material ben divers, com per exemple una instància que es va adreçar a l'Ajuntament incitant-lo a retre un homenatge a l'escriptor i el mateix programa d'actes. Així, es té constància que es va rebre el poeta a les 9 del matí a l'Estació del Nord. A continuació, es va fer una visita a la casa consistorial i es va inaugurar la placa commemorativa davant una concorreguda assistència de públic. Ignasi Perramon comenta que aquella «era una situació d'efervescència de catalanisme cultural i polític. A més a més, a la ciutat hi havia moltes entitats implicades en l'acte, com l'Orfeó Manresà». De fet, la mateixa entitat ja va participar en l'homenatge interpretant *El cant de la senyera*, amb lletra del mateix Guimerà.

